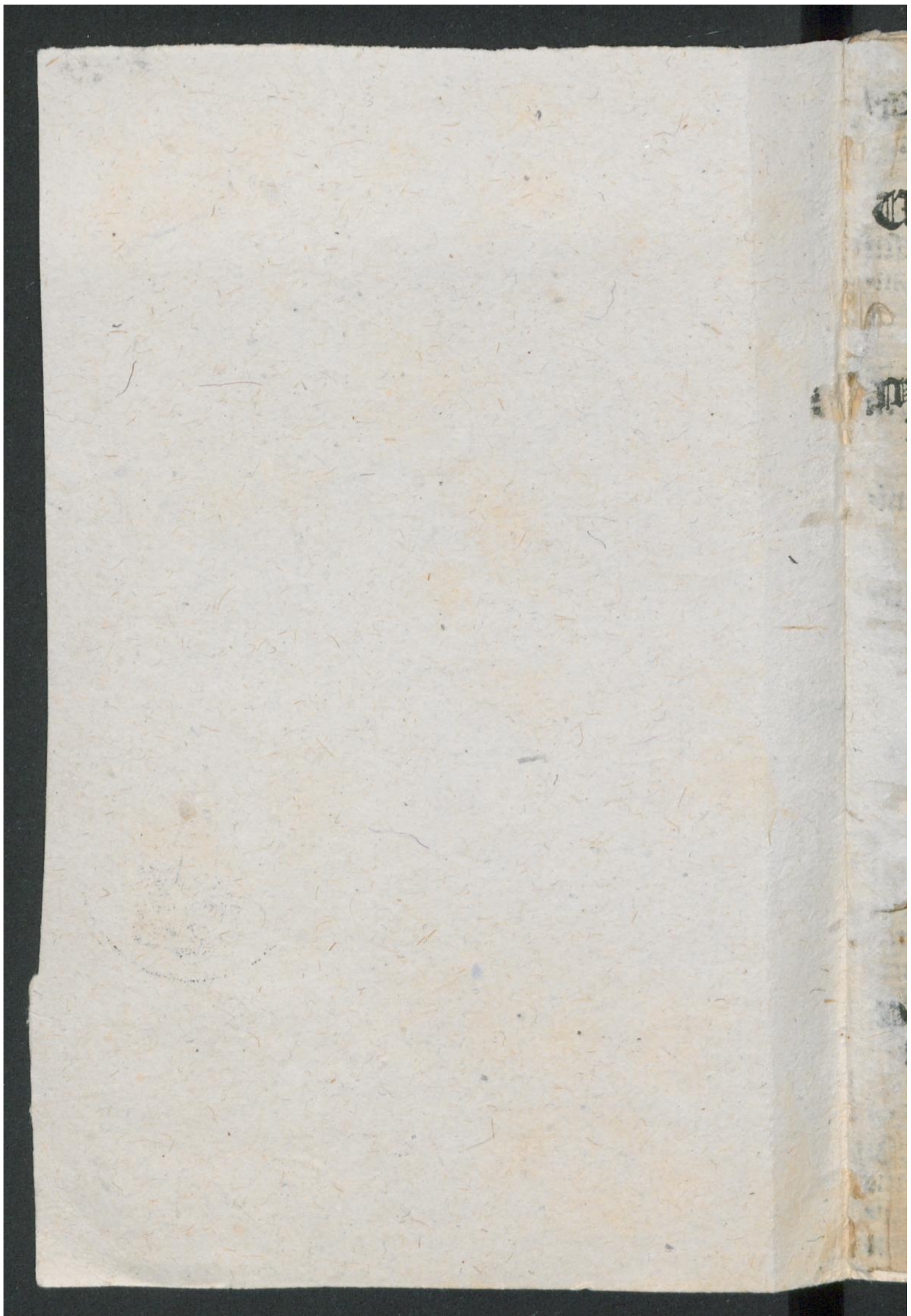

PAMFLET
964

DEN NEDERLANTSCHEN MORGHEN-WECKER.

Vertooch en versoeck ghedaen Aen den Keyser/ deur den Admirael van Arragon/ van weghen den Coninck van Spangien.

Midtzgaden het Antwoort des Keysers op die voorz propociti. Item het Replijck van den Admirael op het voorz. antwoort des K. Noch het duiplijcke van den keyser/ op de Replijcke vanden Admirael.

Psalm. 2. vers. 2. 3.

Die Coningen inden landen rechten hen op/ ende die Heeren Raetslagen met malcanderen/ tegen den Heere ende synen ghesalfden. Laet ons verschueren hare banden ende van ons werpen hare zeelen.

Vertooch en versoec gedaen aen dẽ Keyser/ deur den Admirael van Arragon van wegen den Coninck van Spaengien.

I.

DAt het den Keyser believe om redenen van desen zijne M. voorgehouden den Coninck van Spangien te voorsien met het vecariaet van Bezancon.

II.

Dat den Keyser hem openelijck verclare tegens de gene die daer beletten den vrehandel met de Staten vant Nederlant.

III.

Dat de K. M. een Gouverneur ende raedt commitere over de Landen van Cleve en Guylijck.

IIII.

Dat de sententie gegeven tegen die van Aken ter executie worden gestelt sonder eenige voorder uytstel.

V.

Dat de K. M. believe die Steden van den Hantze te voorsiene van eenighe gherede remedie om te verhinderen en wederstaen de stoutheyt en moetwille vande Engelsche Zee-roovers.

VI.

Alsoo die Coninck van Spangien geen ander middel en siet om zijne rebel ondersaten tot gehoorsaemheyt te brengen als door gewelt dat de C. M. geliebe t'gedoghen dat op des Rijxcboden gelicht moege worden ten minsten ses of seven regimenten Crijschs-volck op verscheyden stonden eñ wanneer sulck van node wesen sal.

Antwoordt des Keysers op de voorsz. Propositie.

DEn Keyser is niet onbekent hoe veel daer is aẽgelegen voor de naest gelegen landen vande voorsz. Stadt Bezancon wesende onder de ghehoorsaemheyt vande Coninck van Spangien ende vanden huyse van

se van Oostenrijck dat de selve Sadt ghehouden werde in vrede / ende devote vant Keyserrijck ende daerom sal zijne K. M. bedencken op wat middel men t'voorsz. veariaet met aller eersten sal moghen toelaten en bewilligen,

2.

Op dit artijckel wort verwacht t'Rappoort vande gene die van t'Rijcxwegen ghedeputeert sijn gewest. Ende middeler tijt sal de K. M. niet naelate van allen ocurentien den Coninck van Spangien kennelijck te maken. Hoe grootelijcks zijne M. verlangt en geeren saghe dat de voorsz. Nederlanden tot vreede mogen ghebracht worden.

Belangende Gulick ende Cleve die K. M. is geresolveert. Daer waerts te senden een of twee Personagien oprecht Catolijck om meeder quaet voor te comen. Daer en tusschen versoeken dat den Coninck van Spanien zyuent wegen goede wacht houde ende veerdich hebbe t'secours dat van node weert welck nochtans seer behendichlijck moet belept worden op dat den genen die recht pretenteren inde voorsz. landen geen oorsaeck gegeven en wert tot eenich naedencken wesende den Keyser genoot saecht de selve te onderhouden overmidts des tijdt ongelegenheijt. 4

Men moet verwachten dat den tijdt die van Aken gheprefigiert gheexpireet so ende soo sy alsdan niet en obidieren / zijne K. M. salder in aensien sulcx den Rijcx weerdichept verepsigt / ende van node wesen sal voor de gemeene ruste. 5.

Den Keyser heeft opten lesten Rijcxdach tot Regensborch der Rijcx Staten doen voordragen die menichvuldiche clachten / van verscheyden Rijcx Hanze Steden ende der selver advijs die aengaende ghescheven aende Coninginne van Enghelant welcke antwoort soo impertinent en onbillijck is geweest dat beter is de selve te verswijgen / als openbaer te maecken waer

door

door zijne K. M. goet ghevonden heeft te wachten op eenige voerder ende suaerder dierghelijck klachten om daer in voorsien te worden door zijne authoritheyt. Ende is zijne M. geresolveert de selve te ghebruycken datmen wel sal connen bemarcken niet naeghelaten noch versuymt te wesen vant t'ghene die schuldighe plicht vanden Keyser ende die Justitie toe behoort.

6. Men moet verwachten trappoort van de ghene de ghedeputeert / zijn tot den vreedehandel al voor eenighe bestellinge wt te laten gaen / om volck van oorloghe aen te nemen. En soo verre de Staten gensins en willen voeghen tot t'ghene dat redelijck is / sal men moegelick ghenootsaeckt worden / eenige strengen middel te ghebruycken. Oock soo en can den Catholijcken Coninck gheensins twyfelen van des Keysers goeden wille door dien hy hem over veel Jaren door middel van zijne patienci toeghelaten heeft dierghelijcke leeven te doen. D'welcke noyt geconsenteert is geweest zijne wederpartie die nochtans wel eenich volck op ghenomen hebben maer is gheschiet buyten zijne Mayesteit weten ende t'welcke hy niet en heeft connen beletten / hoe wel hy geeren sulcx gedaen hadde. Maer dat zijn Maiesteyt den Coninck van Spangien sulcx soude toe laten by patente / of by opene letteren van commissie / en is niet wel doenlijck / dewyl men gekootsaeckt is veel Crijchsvolck aen te nemen die te lichten tegen den Turck / vreesende daer door de opspraecke vant gantsche Rijck. Nochtans soo is den Keyser willich hem daer in onder den duym te accommoderen voor soo veel doenlijck wort soo dat de stant ende ghelegentheyt der saecken van Hongeryen sullen mogen lyden / hem opentlicken te gelieven.

Replijcke vanden Admirael op de voorsz. antwoorde van den Keyser.

Naer

I.

NAer dien hy den Keyser heeft bedanckt ende mit eenen vertoont/ dat hy hem vande voorsz. antwoort niet en is ghenoeghende. Versaeck het Vicariaet van Besancon om gheconsenteert te worden/ na soo veel versoecks ende vervolchs daerom gedaen / sonder regard te nemen op de voorghewende excuse als dat selve den sommighen qualyck tot het Rijck gheaffectioneert synde oorsaecke soude moghen gheven tot eenige aliantie ter contrarien soo vertoont den Admirael deur de selve redenen dat het soo veel te meer behoorde te gheschieden om des te beter te laten blijcken de autoritheyt vanden Keyser / ende te ghevoghelijcker moeghent quaet t'welck hem van allen zijden is presenteerende. Ende ghelijck alle saecken meest bestaen in hun beghinsels / de welcke een mael wel aenghevanghen en in t'warck ghestelt zyn die het wtvoeren van dies des te lichter valt / alsoo oock by aldien den Keyser t'voorsz. vicariaet / t'welck alreede wel is gheoctroieere / om te bevestighen lichtelijck de middelen ghevonden sullen worden om t'selve tot executie te stellen.

II.

Versoeckt dat den Keyser de handel vant Nederlant sal behertighen / dat het niet te vergeefs is ten sy datmen daeromme heeft begonnen te arbeyden. Ende na dat hy sal hebben verstaen / hoe des Rijcx Vorsten die daer van den last ghehadt hebben ghesint zyn dat het hem ghelieve te onderscheyden / die saecke vande K. M. vande geene van zijne rebellen ondersaten/ende alle de Werelt kennelijck make by wien dat het staet/dat de Vrede geen voortganck en hebbe / mitz straffende de schuldighe metter penen gestatueert / by des Rijcx oordonnantien. Te meer alsoo die conivventie/oft ongeveinstheyt t'quaet is voedende.

Versoeckt

III.

Versoeckt dat den K. M. op het spoedichste syne meyninghe verclare aengaende Gulick ende Cleve ende sal die Catolijcke Coninck daer en tusschen syne forzen daer op verdich houden. Begheert oock dat de K. M. de Princen die rechte pretenderen inde lande / ontbieden / dat sy voortaen niet nieuwes en bestaen aen te rechten oft aen te roeren t'welck sou moghen strecken tot verminderinghe van des Keysers authoriteyt/ oft nadeel/ van de Mayesteyt Catolijck/ ja selfs dat zijne K. M. wederbiede die Commissarisen die tot Duysseldorp zijn / als authuers van de quade pracktijcken/ op dat zijne Mayesteyt Catolyck niet ghenootsaeckt en werde zyn toevlucht te nemen ende hem te helpen mit andere middelen. Ende hoe wel billijck is datmen achtinghe hebbe op Princen Vorsten / soo moetmen nochtans soo onachtsaem niet wesen datmen: mits werende het quaet van buyten/ daeren tusschen niet een lette op t'gene van binnen zoude mogen ontstaen.

IIII.

Men moet den ordonares wech oft rayn van iusticie te buten gaen int regaerd van die van Aken/ als des onweerdich zijnde ende dat elck mit de executie vande sententien voorts varen / te meer ghemerckt die prefigeerde tydt alle daghe state te expirieren en geen apparentie en is dat den tijdt haer tot ghehoorsaemheyt sal brenghen/ maer welmeer tot meerder moetwille/ andersins soo sal de Catolyck M. ghenootsaeckt worden daer inne te voorsien / mit alsulcke middelen als hy sal bevinden dienstelijck te wesen.

V.

Het is meer dan tijdt voortaen dat den Keyser zijnen wille verclare aengaende vanden Hanze/ ende hen lieden voorsien van prompte remedie sonder lange lyden

sodani-

sodanighe moetwille van de Engelsche die daer des Rijcx binnenste oft Ingewant door knagen.

VI.

Versoeck dat die Patenten gedepesceert worden. In houden commissie van volck te mogen lichten op des Rijcxbodem / niet tegen staende de redenen daer tegen geallegeert / de welcke concerneren t'respeckt vãde Rijcx Vorsten en den Hongeringen krijch / als in geen consyderatien vallen / ghemerckt den Keyser wel toe gelaten wort ghelijck leven te doen in Nederlandt om tegen den Turck te ghebruycken ende de conniventie die den Keyser belooft en is niet genochsaem / de wyle niemant sodanighe leven mach doen zonder expres consent en bestellinghe.

Duplijcke vande Keyser op de replijcke van den Admirael.

I.

DE Keyser om merckelijck consideratie / moet het voorschreven vicariaet communiceren met den Rijcx Vorsten / ende op dat het geschiede met meerder Autoritept in versekeringe / sal henlieden eenich vermanen daer ande goede hant te houden / daer tusschen versoeckt dat den Coninck van Hangien het voorsz. wessel int goede nemen.

II.

Den Keyser heeft tot noch toe zijnen goeden iver bewesen tot de vreede van het Nederlant. Ende naedien hy t'Rapport vande gedeputeerde gehoort sal hebben sal daer op voorder vervolch doen voor so veel hy door zyn Autoritept zal mogen te wege brengen.

III.

Aengaende de saken van Gulick ende Cleve / de Keyser sal den prince daer aen recht pretenderende ontbieden dat sy hem daermede gheensins en bemoyen / noch hen verborderen / eenige nieuwichept aen te recten gemerckt

merckt zijne Maiesteyt alleene toe staet daer van te Di-
sponeren en met henlieden / hy verhoopt dat sy t'selve
sullen nae comen.

IIII.

Die Keyser en can voor als noch by voegen tottet
antwoort die hy heeft ghegeven Aengaende de Stat
Aken ende de zaeken van den Hanze.

V.

Die Keyser en vermach niet den Coninc van Span-
gien te geven eene generale Patente of consent om op
des Rijcxbodem soo veel regimenten Crijsvolck te lic-
ten als hem ghelieft / dewijle in voorleden tijden sulcx
noyt en is gepleecht geweest maer wel mach hy hem
voor also toe laten de regimenten op te nemen ter plaet-
sen Vorst vande Donauwen den Turcken gelegen. Eñ
souden hem geern wyders ghelieven waert mogelijck.
Maer aen ghesien zyne Maiesteyt niet machtich ge-
noch is om dese oorlooge te voeren zonder hulpe van
de Rijckx Vorsten / is niet te t'wiffelen/of sulcx soude
hem ter eerster occasie teghen ghewoorpen worden / en
tot last geleyt/en zonden zijne beden ende contributien
daer door comen te krencken en te minderen. In som-
ma den keyser bidt dat den Coninck van Span-
gien soo wel in dese als in alle andere saken
hen verzeekeert houde van zyne M. gode
wille / ende hoe grootelijck hem
dese solemnele Ambaessade zy
aengenaem geweest.

Tot Prage Pen 18. September.
Anno 1598.

Tot Hoorn. by Willem Andriesz.

